Poštnina plačana v gotovini | Maribor, ponedeljek 21. marca 1932 | Štev. 65 | Leto VI. (XII.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2455 / Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Protestno zborovanje stanovanjskih najemnikov

BORBA ZA ZNIŽANJE IN MAKSIMIRANJE NAJEMNIN ZA STANOVANJA IN POSLOVNE LOKALE.

V petek zvečer je bil v veliki dvorani tivovarne »Union« veličasten protestni shod proti previsokim najemninam za stanovanja ter obrtne in trgovske poslovne lokale, katerega je sklical nalašč v ta namen sestavljeni akcijski odbor, v katerem je bilo zastopanih 22 stanovskih in strokovnih organizacij. Shod je ob prisotnosti okoli 3000 ljudi otvoril in vodil g. **Rudolf Tumpej**, ki je obenem nastopil tudi kot prvi govornik. Ostro je ožigosal sedanje nevzdržno stanje najemnin za stanovanja in poslovne lokale, **ki bo postalo po 1. aprilu, ko bo državno uradništvo prejelo nove, znižane plače, še bolj nevzdržno in usodno. Zato je neobhodno potrebno, da se stanarine in najemnine urede in maksimirajo z veljavnim državnim zakonom, ki bo vseboval kazenske določbe za vse tiste, ki se mu ne bi pokorili. Obenem je zahteval tudi uvrstitev Maribora v prvi draginjski razred.** Stanovanjske najemnine se morajo maksimirati v razmerju, ki bo v skladu z današnjimi plačami, odnosno zaslužki uslužbencev, delavcev ter manjših trgovcev in obrtnikov. K današnji gospodarski krizi morajo prispevati sorazmerno vsi stanovi brez izjeme. Če se to vprašanje ne bo pravilno in naglo rešilo, bodo najemniki stanovanj in poslovnih lokalov prisiljeni seči po samoobrambi.

Za njim je nastopil g. **Josip Petejan**, ki je uvodoma obrazložil potek in rezultat beograjske ankete, ki stanovanjskega vprašanja ni niti rešila niti ublažila, nato pa je obrazložil ukrepe, ki bi bili potrebni, da se končno doseže zaželjeni uspeh. Stanovanjsko vprašanje je eno izmed najvažnejših, ker ž njim je v najtesnejši zvezi vsa javna higiena in morala. Sedanje najemnine so pri nas skrajno krivične, blazne in pogubonosne za posameznike in za celokupnost. **Razmere med najemniki in lastniki postajajo od dne do dne bolj napete, zato je skrajni čas, da lastniki popuste, posebno še, ker niso do danes še ničesar žrtvovali v prid celokupnosti.** Kako nevzdržne so sedanje najemnine, dokazuje najbolj njihov porast v zadnjih letih. **L. 1928. so plačali mariborski najemniki skupno 17 in pol milijona dinarjev najemnin, l. 1929. preko 26 milijonov, l. 1930. okoli 29 in pol milijona, lani pa že preko 32 milijonov.** Pri tem pa niso še upoštevane najemnine v novih hišah, ki so oproščene davkov, in je zato točna kontrola nemogoča. Med tem časom pa, ko so se najemnine tako blazno zvišale, **so se prejemki javnih uslužbencev znižali za okoli 30 odstotkov napram predvojnim.**

Tretji govornik, sodni svetnik g. **dr. Vladimir Travner**, je na prošnjo akcijskega odbora objasnil pravno stran vprašanja stanovanjskih najemnin, za njim pa sta govorila še trgovec g. **Vilko Weixl** v imenu najemnikov poslovnih lokalov in tajnik delavske zbornice g. **Čeh.**

Ob viharnem navdušenju tisočglave množice je bila nato prečitana in sprejeta sledeča resolucija:

»Stanovanje je za vsakega **prva in najvažnejša življenjska potrebščina.** Zato je dolžnost vseh, predvsem pa oblasti, da posvetijo vso pozornost stanovanjskemu vprašanju. Prav tako važno pa je tudi vprašanje trgovskih in obrtnih poslovnih lokalov, ki so v najemu.

Zaradi silnega in nepričakovanega znižanja dohodkov vseh delavcev, državnih uslužbencev, obrtnikov in trgovcev ter zaradi pretiranih najemnin za stanovanja in poslovne prostore, ki že davno niso več v skladu z zaslužkom najemnikov, **je resno ogrožen gospodarski obstanek velikega dela prebivalstva in s tem obstoj sedanjega družabnega reda. Samolastno določevanje pretirano visokih najemnin po hišnih gospodarjih pa nasprotuje tudi načelu enakopravnosti državljanov, ker bremen ne razdeljuje enakomerno.**

Vsi pozivi oblasti, predvsem bana Dravske banovine in mestnega načelstva v Mariboru, da se neznosne najemnine znižajo in vsi napori najemnikov, da se omili stanovanjska kriza, so ostali zaradi skoraj soglasnega odpora hišnih lastnikov brezuspešni.

Zaradi tega je, po zgledu skoraj vseh ostalih kulturnih držav, **postala zakonita zaščita gospodarsko slabejših najemnikov proti brezvestnemu izkoriščanju nekaterih hišnih gospodarjev, tudi pri nas neizogibno potrebna in nujna.** Ta zakonita zaščita naj se izvrši tako:

Za najemnike zasebnih stanovanj in poslovnih prostorov naj se uvede maksimiranje na podlagi najemnin 1. julija l. 1914. po relaciji 1:10 (1 krona = Din 10). Uzakoniti se mora, da spadajo stanovanja, obrtni in trgovski lokali kot neobhodno potrebna življenjska potrebščina v zakon za pobijanje draginje. Hišni gospodar ali najemnik, ki zahteva ali ponuja višjo najemnino, se kaznuje po zakonu o pobijanju draginje radi navijanja cen — če ni podan dejanski stan oderuštva — z zaporom in z globo, ki zapade v prid fonda za zgradbo cenenih stanovanj. Dokler ne stopi ta zakon v veljavo, se zniža dosedanja najemnina s 1. aprilom 1932 vsem najemnikom za toliko odstotkov, kolikor znaša procentualna izguba njihovih dohodkov.

Z ozirom na dejstvo, da je Maribor eno izmed najdražjih mest v državi, ter prekaša osobito v draginji najnujnejših življenjskih potrebščin vsa mesta, ki so v prvem draginjskem razredu, **zahtevamo, da se Maribor uvrsti s 1. aprilom 1932 v prvi draginjski razred.**

Neobhodno potrebna je tudi takojšnja sprememba obstoječe uredbe o ocenjevanju vrednosti stanovanj državnih civilnih uslužbencev v tem smislu, da se določene najemnine zmanjšajo najmanj za 50%. **Če pa je stanovanje del službenih dohodkov, ali pa stanuje uslužbenec v njem le zaradi službene potrebe, naj za tako stanovanje ne plača nikakršne najemnine.**

Banovina naj takoj revidira in zniža najemnine v svojih poslopjih, in sicer najmanj v isti izmeri, kakor so bili znižani dohodki uslužbencev.

Mestna občina mariborska naj istotako zniža najemnine v svojih mestnih in občinskih hišah, **posebno pa cene zasilnih stanovanj, v katerih stanuje itak gmotno najšibkejše prebivalstvo. Mestna občina bodi z nizkimi najemninami sploh zgled hišnim posestnikom.**

Pozivamo vse najemnike v vsej državi, da se pridružijo naši akciji za znižanje najemnin ter s tem pripomorejo k pravičnejši razdelitvi gorja in bremen, ki nam jih prinaša današnja doba.

Vsi najemniki stanovanj in poslovnih lokalov mesta Maribora pa izjavljajo soglasno, da smatrajo to resolucijo kot zadnji poskus, da se reši pereče vprašanje najemnin mirnim in zakonitim potom. Če bi ostal tudi ta poskus brezuspešen, izjavljajo solidarno, da se bodo s 1. aprilom 1932 poslužili v obrambo svojih državljanskih in človeških pravic samoobrambe s tem, da bodo sami znižali najemnine sorazmerno z znižanjem svojih dohodkov od 1. oktobra 1931 dalje, t. j. za 30%, v kolikor presegajo zlato pariteto 1 krona:10 Din.«

Ta resolucija se odpošlje po posebnih deputacijah ministrskemu predsedniku Petru Živkoviču, ministru za socijalno politiko, ministru za finance, predsedništvu senata, predsedništvu narodne skupščine, klubu narodnih poslancev, klubu senatorjev, banu Dravske banovine dr. D. Marušiču, mestnemu načelstvu v Mariboru, Društvu hišnih lastnikov v Mariboru in osrednjemu tajništvu delavskih zbornic v Beogradu.

Za deputacijo v Beograd so bili določeni gg. **Rudolf Tumpej, Josip Petejan, Andrej Oset, Mirko Feldin, Anton Mohor in Miho Vahtar,** dočim bodo Društvu hišnih posestnikov izročili sprejeto resolucijo gg. **Josip Petejan, dr. Travner, dr. Pečovnik in Rudolf Tumpej.**

Na shodu se je obenem obnovilo tudi **Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor in okolico,** h kateremu se je že takoj prijavilo 509 članov. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni gg. **Anton Brandner, dr. Adolf Pečovnik, Josip Petejan, Rudolf Tumpej, dr. Vladimir Travner, Lojze Doležal, Miho Vahtar, Anton Mohor, Anton Peteln, Andrej Oset in Mirko Feldin.**

Sklicanje podunavske konference

KONFERENCA SE SESTANE PO VELIKI NOČI V AVSTRIJI ALI NA ČEŠKOSLOVAŠKEM. — FINANČNA POMOČ PODUNAVJU.

LONDON, 21. marca. **V tukajšnjih političnih krogih zatrjujejo, da se bo konferenca o Ponudavju, na kateri bodo zastopane Češkoslovaška, Avstrija, Madžarska, Jugoslavija in Romunija, sestala že kmalu po Veliki noči. Vabila bodo razposlana te dni. Konferenca najbrže ne bo niti na Dunaju niti v Pragi, kakor se je prvotno nameravalo, ampak v enem izmed avstrijskih ali češkoslovaških letovišč. Udeležili se je bodo tudi zastopniki onih velesil, ki so pristale na predlog Tardieuja in Simona, toda samo kot opazovalci, ker se smatra, da se morajo prizadete države sporazumeti najprej same, brez vmešavanja in pritiska velesil.**

Velesile bodo med tem pripravile načrt za sanacijo gospodarskih razmer v Podunavju. Prizadetim državam bodo dovoljeni kratkoročni krediti, in sicer še pred osnovanjem podunavske gospodarske zveze. Ti krediti se bodo pozneje pretvorili v dolgoročne. Nato bodo pa sledile še druge ugodnosti, o katerih velesile še razpravljajo.

BEOGRAD, 21. marca. Naš zunanji minister dr. Voja Marinković, ki se je včeraj po dvomesečni odsotnosti vrnil iz Ženeve, je izjavil časnikarjem, da je popolnoma izključeno, da bi Francija dovolila Avstriji in Madžarski finančno pomoč preden se ne napravi red v gospodarstvu obeh držav.

Harzburška fronta je obnovljena

HUGENBERGOVCI IN DOMORODNI BOJEVNIKI ZA HITLERJA. SKUPNI NASTOP PRI VOLITVAH V PRUSIJI.

BERLIN, 21. marca. Tiskovni urad nemških nacionalcev objavlja: **Naš predlog, naj bi se obenem z volitvami v Prusiji in v nekaterih drugih pokrajinah izvedle tudi nove državnozborske volitve, dočim bi ožje predsedniške volitve odpadle, je bil zavrnjen. Naši vzroki, ki so nas vodili pri prvih predsedniških volitvah v boj proti Hindenburgu, se niso spremenili. Dokler ostane v državi in v Prusiji sedanji režim, smo in bomo proti njemu. Njegova zmaga pa je bila zaradi velikega števila zanj oddanih glasov že pri prvih volitvah odločena. Vsaka aktivna udeležba nemške nacionalne ljudske stranke pri ožjih predsedniških volitvah bi bila zato brezpredmetna.**

Nemška nacionalna ljudska stranka in njeni črnobelordeči sobojevniki se zopet pridružujejo harzburški fronti. Sedaj je za nas najvažnejše, da si osvojimo Prusijo. Tu je pot do zrušenja sedanjega režima v Nemčiji.

BERLIN, 21. marca. **Združene domorodne zveze Nemčije so sklenile pri ožjih predsedniških volitvah soglasno glasovati za Hitlerja.** Obenem so pa naglasile, da se s tem nočejo trajno vezati niti na njegovo niti na katero drugo stranko.

Velik požar v Tržiču pri Trstu

TRST, 21. marca. **V noči od sobote na nedeljo je iz še neznanega vzroka pričelo goreti v arzenalu ladjedelnice v Tržiču. Zaradi močne burje se je ogenj tako naglo širil, da so se gasilci iz Trsta, Gorice in od drugod morali omejiti le na čuvanje sosednih objektov. Pri gašenju so sodelovali tudi vojaki, miličniki in delavci. Ogenj je oddelek za železniške vagone docela uničil in znaša nastala škoda več ko 2 milijona lir. Pri gašenju je bilo ranjenih več gasilcev, vojakov in miličnikov.**

ZOPET PROMETNE TEŽKOČE V LIKI

ZAGREB, 21. marca. Novi snežni viharji, ki so v soboto in v nedeljo divjali v Liki, so zopet zasuli železniško progo. Promet je od včeraj zjutraj ustavljen in bo vozil prvi vlak Zagreb — Split zopet redno šele drevi. Pri Zrmanji je bilo davi —16 stopinj Celzija.

DELO SKUPŠČINE IN SENATA.

BEOGRAD, 21. marca. Narodna skupščina je v soboto sprejela zakon o likvidaciji žitnega režima. Vlada pa ji je predložila tudi že zakonski načrt o maksimiranju obrestne mere in zakon o zaščiti kmetov, o katerem bo skupščina razpravljala na današnji seji.

Istočasno je senat dokončal načelno debato o proračunu, katerega je soglasno sprejel.

KATASTROFA LETALA.

LOS ANGELES, 21. marca. Neko prometno letalo je včeraj popoldne treščilo na zemljo. Trije pasažirji in 11 oseb, ki so bile v trenutku katastrofe na ulici, je ubitih.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opoldne): Hladno, tuintam oblačno.

Jožefovanje Mariborčanov v letu krize

JE BILO KO PO NAVADI VESELO, KRIZE TA DAN NI BILO.

Kriza naj se gre solit! Še vsako leto smo bili na ta dan dobre volje in smo se luštno imeli, pa bi se letos ne? In starih lepih šeg in navad se je treba držati. Tako so si dejali Mariborčani in tako so tudi storili. Jožefovat v Studence, to je bila parola na praznik častitljivega patrona slovenske dežele za mlado in staro, pa hajd vse na noge! Pa čeprav je bil letos sv. Jožef še v zimskem plašču in niso pihljale tople pomladanske sapice, ki naredijo srca tako vesela, ni bilo zato razpoloženje nič slabše. In se ni noben kislo držal. Saj si je tudi jutranje kislo vreme preko dopoldneva nadelo prijaznejše lice, no, in popoldne je posijalo celo solnce, sicer bolj medlo, sijalo je pa le! In seveda povzdignilo dobro voljo...

Pa je bil velik dirindaj.

Že zgodaj popoldne so ljudje kar trumoma peš in z avtobusi hiteli k Sv. Jožefu, kjer so že spotoma vabili razni »štanti«, a tudi ni manjkalo beračev in beračic. Velik živžav je bil že pri prvem velikem vrtiljaku. A še večji pri tobogranu, okoli katerega se je vse gnetlo. Tam je bil sploh kolosalen hec, pravcat cirkus. — Ob cesti je stalo mnogo stojnic in se je dobilo vsega, kar srce poželi: od parfumov in mila pa do kose, brusov, vseh mogočih patentov; med ljudmi pa so hodili Ribničani s suho robo, ki pa menda letos ni Bogve kako šla v denar, ker je bilo tradicionalno pretepanje s kuhalnicami prepovedano. A saj vemo, kako je s prepovedmi. In je marsikatero dekle odneslo domov modrikast hrbtek...

Na levi strani ceste pa je bil postavljen majhen šotor, na katerem je bila naslikana ženska s tremi nogami. »Največja senzacija tega veka: Ženska s tremi nogami!« je vpil mož, ki je vabil noter, le noter gospoda moja! Iz občinstva pa mu je nekdo odvrnil: »To ni nič, moj pes jih ima štiri!« Splošen krohot. Vseeno je marsikak radovednež odrinil tista dva dinarja, da vidi to »senzacijo«.

Velik dren je bil tudi pri tabli »Vivarium«; za dva dinarja je bilo mogoče videti pravega nilskega krokodila in štiri metre dolgo kačo. Seveda je tudi tu padla marsikatera zbadljiva v zabavo občinstva in na jezo lastnika, ki je kljub temu zaslužil lepe denarce. Malo naprej je pa stal — cirkus; animo za ta cirkus je delala godba na pihala. No, da, instrumenti so izgledali, kot da bi bili v kitajsko-japonski vojni, muzikantje tudi niso bili iz konservatorija, toda rešila je svojo nalogo častno in cirkus se je polnil. Tu so v črno oblečenega moškega uklenili z verigo, ga vtaknili v vrečo, jo zavezali in potlej je črni mož sam prišel iz vreče. Silna atrakcija — cirkus ni imel prazne blagajne.

Bilo je tudi mnogo »strelišč«, saj je pokalo kot na fronti. Od zakrinkane ženske pa si lahko zvedel vso svojo bodočnost, vseskoz svetlo in rožnato...

Šele kasno zvečer je ponehal dirindaj pri Sv. Jožefu, ki se je deloma nadaljeval tudi v nedeljo.

Otvoritev avtomatskega bifeja.

Agilna podjetnika gg. Valjak in Gustin sta obogatila Maribor za novo moderno napravo, avtomatski bifé, katerega sta otvorila v novi palači Hranilnice Dravske banovine v Slovenski ulici. Slavnostna otvoritev za povabljene goste je bila v soboto, 18. t. m. dopoldne. Udeležili so se je med drugimi magistratni svetnik g. Rodošek, zastopnik politične oblasti g. dr. Vrečer, zastopnik sanitarne oblasti g. dr. Jurečko, zastopnik hišne lastnice g. dr. Kovačec, zastopnik Zveze gostilničarskih zadrug g. Peteln, gg. inž. Šlajmer in inž. Jelenec, ter zastopniki tiska. Povabljene goste je pozdravil g. Valjak, sledila pa je mala zakuska. Za javnost je bil bifé otvorjen v soboto popoldne in je takoj postal prava pravcata atrakcija. Naval gostov je bil oba praznika tako velik, da je tudi sicer avtomatični bifé težko vsem postregel.

Nov grob.

V Skokah je na Jožefovo preminula v visoki starosti posestnica Ivan Plombergerjeva. Pokojnica je bila mati agilnega predsednika strelske družine v Skokah. Blag ji spomin, preostalim naše sožalje!

Smrtna kosa.

V preteklem tednu so umrli v Mariboru: Marija Šmigočeva, viničarka, stara 73 let; Alojzija Polšetova, zasebnica, 77 let; Ivan Pivec, dijak, 14 let; Slavica Matičeva, hčerka skladiščnika, 2 leti; Olga Žižkova, hčerka mizarskega pomočnika, 1 leto; Tomaž Kapun, viničar, 76 let; Ivan Smolej, strojevodja v pokoju, 62 let in Marija Deutschmanova, viničarka, 78 let. Naj počivajo v miru!

Službeni list

dravske banovine objavlja v 22. številki zakon o konvenciji o mednarodni uniji za pomoč, uredbo o prometu s filmi, nadalje pravilnik o kontroli izvoza živine, živalskih proizvodov in izdelkov, pravilnik o taksah pri izvozu živine, živalskih proizvodov in izdelkov ter objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu.

Deputacija mariborskih najemnikov, v kateri so zastopani vsi sloji, državni in privatni nameščenci, vse delavstvo, trgovci, gostilničarji in obrtniki, odpotuje danes popoldne v Beograd, kjer bo izročila na petkovem shodu sprejeto resolucijo merodajnim činiteljem. Deputacijo tvorijo gg. Rudolf Tumpej, Josip Petejan, Anton Mohor, Andrej Oset, Miho Vahtar in Mirko Feldin.

Avtobus za Ptuj.

Zaradi sejma v Ptuju v četrtek 24. t. m. bo vozil ta dan mariborski mestni avtobus v Ptuj kot navadno

Dnevna govorica 4 Orlow v Veliki kavarni.

Praznik naše obrtne mladine.

Naša obrtna mladina je praznovala praznik svojega zaščitnika sv. Jožefa prav slovesno. Ob deveti uri se je zbrala v lepem številu v Narodnem domu in odšla korporativno k maši v frančiškansko cerkev. Po svečanem cerkvenem opravilu se je s svojimi učitelji ponovno vrnila v veliko dvorano Narodnega doma, kjer se je razvila prava slovesnost. Med drugimi, ki so nagovorili mladež, je bil tudi prof. **Fink,** ki je v očetovskih besedah vzbujal in krepil zavest mladih vajencev in vajenk ter jim podžigal veselje do učenja in dela. Med posameznimi točkami pa je pridno igral tamburaški zbor mladine, ki zasluži vso pohvalo.

Ljudska univerza v Mariboru.

Danes, v ponedeljek 21. marca ob 20.15 zvečer predava v okviru slovenskega cikla g. dr. France Stelé iz Ljubljane o **češčenju Jezusa Krista v slovenski umetnosti,** — o najlepših umetninah, ki jih je ustvaril naš umetnik tekom stoletij pri upodabljanju Krista. Skioptične slike! V torek, dne 22. marca ob 20.15 zvečer bo pa spominska proslava 100letnice smrti največjega nemškega genija — Goetheja. Njegovo osebnost, miselnost in pisateljsko delo bo orisal g. prof. dr. Fran Sušnik.

Razne nezgode.

Na Jožefovo je padla pred Veliko kavarno služkinja Alojzija Marinškova tako nesrečno, da se je hudo poškodovala na glavi in obležala nezavestna. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v bolnišnico. V bolnišnico se je zatekla po pomoč tudi delavka Justina Cvirnjak iz Kamnice. Njo je močno ugriznil neki pes v levo nogo. — Na zaledenelih tleh je spodrsnilo včeraj v Krčevini viničarju Francu Janžekoviču, da je padel in si hudo poškodoval desnico. Tudi njega so z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico.

Policijska kronika.

Danes dopoldne sta bila aretirana dva moška, ker sta beračila brez dovoljenja. Policiji je bil prijavljen tudi neki Pavel K., ki je snoči grdo pretepal svojo ženo. Hčerka gostilničarja Senekoviča na Ko-[illegible]ki cesti pa je prijavila danes dopol-[illegible] da je bilo pri njih nocojšnjo noč [illegible]jeno v spalno sobo. Vlomilec je s [illegible]arejenim ključem odprl predal pisalne mize in odnesel briljantni prstan, vreden 1000 Din, zlato zapestnico, vredno 500 Din, razno srebrnino v skupni vrednosti 850 Din in 1400 Din gotovine. S tem lepim plenom se je spustil vlomilec po strelovodni žici na zemljo in izginil brez sledu.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 21. marca. Zaprto.

Torek, 22. marca ob 20. uri »Dijak-prosjak«, ab. D.

Sreda, 23. marca ob 20. uri »Kaverna«, ab. B. Krstna predstava.

Plesni in gimnastični večer Erne Kovačeve.

Po večletnem presledku je nastopila v petek zvečer v našem Narodnem gledališču znana in priljubljena plesalka in gimnastka gdč. **Erna Kovačeva** s svojo šolo za dame in otroke. Večer je otvorila s Fučikovo »Koračnico«, sledila pa je gimnastika za otroke in dame. Prvi del sta zaključila plesa »Rendezvous« (W. Aletter) in »Slovenske cvetke« (V. Parma). Po odmoru so sledili Mozartov »Menuett«, Moskovskega »Danse espagnoles«, Kreislerjev »Lepi rožmarin«, Bortkiewiczev »Zvon«, Koschatova »Groteska« in moderni jazz.

Gdč. Kovačeva je v solonastopih pokazala lep napredek. Pokazala je, kakor vselej doslej, da je zelo talentirana plesalka, bogata na domislekih in idejah in je le škoda, da nima možnosti večjega razvoja in tehničnega napredka, kar bi ji lahko dal le široki svet velikih mest, kjer je plesna umetnost bolj upoštevana in negovana kakor pri nas. Največji uspeh pa je dosegla brez dvoma v Koschatovi »Groteski«.

Manj posrečeni so bili nekateri nastopi učenk, ki pa so sicer pokazale dosti dobre volje in ljubezni do stvari. Nastopi dece so bili prijetni in dokaj dobro izvedeni. Mladi spremljevalec na klavirju g. **Silvij Haas** je pokazal talent, ki vzbuja veliko nad. Obisk je bil zelo dober, tako dober, kakor doslej še pri nobenem drugem plesnem večeru. —r.

Društvo jugoslov. akademikov v Mariboru

javlja svojemu članstvu, da bo v petek, dne 25. t. m. v društvenem lokalu v Narodnem domu XXX. redni občni zbor z običajnim sporedom. — Odbor.

Novi odbor J. A. D. Triglav v Zagrebu.

J. A. D. Triglav v Zagrebu je izvolil na rednem občnem zboru za letni semester šol. l. 1931/32 odbor, ki se je konstituiral sledeče: predsednik Brinar Miran, cand. for.; podpredsednik Križman Milko, cand. iur.; tajnica I. Štefe Anka, stud. rer. com.; tajnik II. Majer Jože, stud. for.; blagajnik Kveder Drago, stud. tehn.; knjižničar Masten Vilko, stud. agr.; arhivar Korošec Karol, stud. med.; gospodar Korošec Miha, stud. rer. com.; odbornik Butkovič Viktor, abs. rer. com.; revizorja Gulič Vlado, abs. med. in Tonejc Stane, cand. tehn. Častno razsodišče tvorijo Spindler Metod, abs. med., Šega Matija, abs. iur., Lippai Viljem, cand. iur., Eksel Boris, abs. tehn. in Vodeb Vlado, cand. rer. com. Načelnik znanstvene sekcije je Milko Križman, cand. iur., načelnik izletniške sekcije pa Brinar Miran, cand. for.

Iz Sv. Lenarta v Slov. gor.

V nedeljo, dne 13. t. m. smo imeli v našem Sokolskem domu lepo prireditev. Gospodinjski tečaj je priredil svojo zaključno slovesnost z razstavo ženskih ročnih del, ki so jih naredile gojenke. Popoldne ob treh so bili zaključni izpiti, ki so jim prisostvovali tudi starši, nato pa so gojenke odigrale šaljivo dvodejanko »Pri gospodi«. Pred igro se je ena izmed gojenk zahvalila vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je tečaj mogel prirediti. Po igri so pa bili povabljeni starši gojenk in zastopniki šolskih oblastev na zakusko, ki so jo gojenke prav okusno aranžirale. Tečaj, ki ga je posečalo 10 gojenk iz trga in okolice, je trajal od 1. novembra preteklega leta. Vodila ga je prav požrtvovalno gospa Ruža Košeninova, žena našega šolskega upravitelja. Sodelovali so še: učiteljica gdč. Zinauerjeva, provizor g. Sajovic in okr. zdravnik g. dr. Kramberger.

Svinjski sejem.

Na svinjski sejem 18. t. m. so pripeljali skupno 135 prašičev. Kupčija na sejmu je bila srednja. Prodanih je bilo 62 glav. Cene prašičem za rejo so padle od zadnjega sejma. Prodajali so mlade prašiče 7 do 9 tednov stare po 90—120 Din, 3 do 4 mesece stare po 130—250 Din, 5 do 7 mesecev stare po 300—380 Din, 8 do 10 mesecev stare po 400—500 Din in nad leto dni stare po 700—800 Din. Zahtevali so za kg žive teže 5—6.50, za kg mrtve teže pa 7—8 Din.

POLOM STAVKE NA POLJSKEM.

VARŠAVA, 21. marca. Zaradi preosnovanja socialnega zavarovanja in zaščite je bila na Poljskem proglašena generalna stavka, ki pa ni uspela. Pozivu stavkovnega vodstva se je odzvalo samo 40.000 delavcev, torej niti ne 5 odstotkov. Železnice, pošte in brzojavne naprave poslujejo popolnoma v redu. Samo nekateri listi niso izšli, ker so se stavci pridružili stavkujočim. Do nemirov in pretepov je prišlo samo v Saybušu pri Krakovu.

Učiteljica: »Koliko kosti imaš v telesu?«

Janko: »Dve sto osem.«

Učiteljica: »Ni res — samo dve sto sedem.«

Janko: »Ne gospodična, danes sem pri kosilu še eno požrl.«

Ustanovni zbor JRKD za oba mariborska sreza

Na Jožefovo dopoldne je bil v mali dvorani Narodnega doma ustanovni občni zbor organizacije **J. R. K. D. za mariborski levi in desni breg.** V mali dvorani se je zbralo 120 delegatov in lepo število zborovalcev iz mesta, katere je pozdravil mestni župan g. **dr. Lipold,** ki je otvoril in vodil zborovanje. Poslanec g. **dr. Pivko** je nato uvodoma opravičil odsotnost narodnega poslanca g. **Krejčija,** nakar je podal obširen referat o državnem političnem položaju. Po nadaljnji obrazložitvi organizatoričnega programa stranke J. R. K. D. je orisal dosedanje delo narodne skupščine. Ob koncu svojega referata se je poslanec dr. Pivko zahvalil še vsem, ki so pomagali v volilni borbi z željo, da bi njihove nade ne bile prevarane. Zborovalci so priredili svojemu poslancu živahne ovacije.

Nato so sledile volitve srezkih odborov. Mestni župan g. **dr. Lipold** je razvil celotni program za oba mariborska sreza, po katerem bi se organizacija čim uspešnejše širila. Zato je predlagal, da si slovenjebistriški in svetolenarški okraj izvolita svoja odbora.

Pri volitvah so bili izvoljeni v srezu Maribor levi breg za predsednika g. **dr. Lipold,** za tajnika g. **dr. Miloš Vauhnik,** za odbornike pa predsedniki vseh peterih mestnih okrajev, svetolenarški odborniki z g. **dr. Goriškom** na čelu in gg. **Josip Berce** iz Svečine, **Franc Vaupotič** iz Sv. Kungote, **Kerenčič** z Rance, **Janžekovič** iz Košakov in **Josip Pezdiček** iz Vukovega dola. V srezu Maribor desni breg je bil izvoljen za predsednika g. **dr. Pučnik** iz Slov. Bistrice, v odbor pa petero odbornikov slovenjebistriškega okraja, dalje gg. **Davorin Lesjak** iz Ruš, **Anton Kasjak** iz Sv. Lovrenca na Pohorju, **Josip Klemenčič** s Pobrežja, **Albin Kajzer** iz Studencev, **Ivan Kirbiš** iz Sv. Marjete na Dr. polju, **Anton Mušič** iz Hoč in **Vinko Potočnik** iz Loke.

Po volitvah se je razvila živahna in obširna debata, v katero so posegli gg. dr. **Gorišek, dr. Lipold, Tumpej, Malenšek** in zastopnik delavstva **Kelič.**

Zborovanje je trajalo skoro štiri ure in je bilo zaključeno ob pol 13. uri.

ŠIRITE „VEČERNIK“!

Šport

Mariborski smučarski klub

sporoča vsem prijavljencem za visokoalpinski tečaj na Peci, ki začne v četrtek in traja do 28. t. m., da je skupen odhod iz Maribora v sredo ob 13.18. V Mežici bodo za prenos prtljage čakali nosači. V tečaju so še mesta na razpolago in je mogoč naknadni vstop vsakočasno. Informacije se dobijo v trgovini Stojec, Maribor, Jurčičeva ul. 8.

Izredni občni zbor Kolesarske zveze, pododbor Maribor.

V dvorani hotela »Halbwidl« je bil včeraj dopoldne izredni občni zbor Kolesarske zveze, pododbor Maribor. Glavna točka zborovanja je bila sprememba pravil. Odposlana je bila udanostna brzojavka kralju in pozdravne brzojavke ministru za telesno vzgojo in predsedniku Saveza sportnih savezov dr. Hadžiju. Zborovanja so se udeležili zastopniki vseh kolesarskih klubov iz Maribora, Ptuja, Celja in Vranskega. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji novi odbor: predsednik g. Ivan Kvas, tajnik g. Markovič, blagajnik g. Anton Hlebš, tehnični referent g. Jakli; odborniki: Andreas Halbwidl, Ružič, Šibenik in Lešnik.

ISSK Maribor, nogometna sekcija.

Trening I. moštva in rezerve bo strogo obvezen jutri v torek in v četrtek od 17. ure dalje. Igralec, ki bi neopravičeno izostal, preneha biti član sekcije. Sestanek članstva in seja odbora bo jutri v torek ob 20. uri pri »Orlu«. — Načelnik.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Hoče

je radi krajevnih razmer proslavilo 100-letnico Tyrševega rojstva šele 12. in 13. marca. V soboto 12. marca je bila zvečer slavnostna seja s predavanjem o Tyrševem življenju in delu, v nedeljo 13. marca pa popoldne telovadna akademija s predavanjem filma o vsesokolskem zletu v Beogradu. Po nagovoru in prigodni deklamaciji so se v hitrem tempu vrstile telovadne točke, pri katerih so radi predvajanja filma nastopili razen moške dece samo ženski oddelki, med njimi tudi naraščajnice čete v Razvanju. Večina točk je bila brezhibnih, le pri nekaterih se je videlo, da so bile naštudirane v naglici. Uspelo prireditev je zaključil film, ki ga je navzoče številno občinstvo sprejelo z razumevanjem in očividnim zadovoljstvom. Tako smo tudi v Hočah dostojno proslavili spomin velikega Tyrša, med občinstvom pa vzbudili še večje zanimanje za Sokolstvo.

Občni zbor I. S. S. K. Maribora

BILANCA PLODONOSNEGA ENOLETNEGA SPORTNEGA DELA.

V četrtek zvečer je imel Prvi slovenski sportni klub »Maribor« svoj 14. letni redni občni zbor.

Zborovanje je otvoril in vodil zaslužni predsednik kluba dr. **Stamol** ter pozdravil uvodoma zastopnike oblasti in sorodnih sportnih društev. Med navzočimi so bili sreski načelnik **dr. Ipavic,** ravnatelj **dr. Tominšek, inž. Jelenec, ravn. Pišek** itd.

Tajniško poročilo je podal neumorni **dr. Planinšek.** Naglašal je, da se je društveno življenje razvilo v okviru že znanega programa. Število sekcij je ostalo neizpremenjeno, a pomanjkanje denarnih sredstev pa je onemogočilo marsikateri načrt. Pri lahkoatletski in zlasti nogometni sekciji, ki dobivata glavni kader članstva iz vrst srednješolcev, je pa močna ovira za razvoj znane naredbe glede sodelovanja dijaštva pri sportnih društvih. Odnošaji do ostalih društev, nadrejenih sportnih instanc in javnosti, so slej ko prej neizpremenjeni; z vsem veže klub harmonično — sportsko tovariško sodelovanje. Društvo se je po svojih delegatih oficielno udeležilo vseh občnih zborov nadrejenih sportnih instanc. Statistični podneski bi bili ti-le: Število društva znaša 500 rednih in 300 izvršujočih članov. Dr. Planinšek se je v svojem poročilu dotaknil tudi resolucije obrambnega odseka mariborske sokolske župe, v kateri se zahteva, da se čimprej izvede revizija tujerodnega uradništva, kateri se je klub v celoti pridružil. Nadalje je izrekel v imenu odbora vsem javnim ustanovam, sportnim organizacijam, zasebnim in zlasti tudi novinarjem zahvalo za podporo in usluge, ki so jih klubu storili v preteklem letu. Naposled pa je naglašal, da raste vsaka dobra stvar le iz trdih naporov in osebnih žrtev. Če je sedaj Slovencem napredek slovenskega sporta v Mariboru pri srcu, naj se lotijo s podvojeno voljo dela za povzdig ISSK Maribora, ker potreba po obstoju društva ni danes prav nič manjša ko pred 13. leti, in to zlasti iz nacionalnih vzrokov.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal agilni blagajnik g. **Loos,** je bilo razvidno, da je ves denarni promet znašal 866.298 Din. V finančnem pogledu je bilo vsekakor najvažnejše klubovo delo zgrad be novih teniških igrišč in klubovega doma, s čemur ni klub samo pridobil reprezentativnih in modernih teniških naprav, ampak si je zasigural tudi gmotni obstoj. Gradbeni stroški so znašali skupaj 188.253 Din in je z novimi napravami popolnoma krit tudi ostanek starega klubovega dolga. S tem je odstranjena vsaka nevarnost za nadaljnji obstoj in razvoj. Veliko pažnjo je posvetil upravni odbor tudi vsem sekcijam in jim priskočil gmotno na pomoč. Če bo nova uprava nadaljevala započeto gospodarstvo, bo mogoče v treh letih rešiti morda tudi vprašanje novega štadiona. Naloga ne bo lahka, ker meče splošna stagnacija in kriza svojo senco tudi na klub. Državna uprava ima dosti drugih skrbi, in namesto podpor se obeta novo obdavčenje zabav in celo tudi vseh tekem. Ta udarec bo zelo hud in treba ga bo paralizirati z novimi akcijami na široki bazi in z največjo varčnostjo.

Gospodar **dr. Žgur** je poročal, da je stanje materiala v glavnem zadovoljivo. Vrednost klubovega inventarja znaša 226.369 Din.

O delovanju damske sekcije in pingpongu je poročala ga. **Zora Ravnikova.** Damska sekcija se je udejstvovala v tekočem letu večinoma pri družabnih prireditvah. Pereče vprašanje kluba je naraščaj. Če analiziramo aktivno članstvo kluba, vidimo, da razen nogometa, bolehamo absolutno na pomanjkanju naraščaja. Organizirati naraščaj v posameznih sekcijah, bi naj bila glavna naloga bodočnosti.

O lahkoatletiki je poročal g. **Vahtar.**

Sliko o delovanju nogometnega odseka je podal g. **Konič.** Omeniti je treba predvsem priborjeno prvenstvo Slovenije. Momentano zavzema klub drugo mesto v tabeli enotnega prvega razreda LNP. Klub si je priboril prvenstvo v pokalnem mladinskem tekmovanju in je tudi zmagal v turnirju za pomožno akcijo. Prvo moštvo je odigralo 39 tekem in znaša goaldiferenca 141:64 v korist kluba.

Za teniško sekcijo je poročal g. **Gilly.** Sekcija je v preteklem letu praznovala desetletnico svojega obstoja. Mnogo dela je opravila v tem času za procvit in napredek sekcije. Neoziraje se na belemu sportu skoro nenaklonjeno razpoloženje slovenskega življa našega mesta v letu 1931, je izredno marljivim in cilja si svestim organizatorjem uspelo, da so postavili tenisu lastni dom, kakor se jih le malo najde daleč, daleč naokrog. Nova, najmoderneje izgrajena in opremljena teniška igrišča so pač najlepši, zavidanja vredni spomenik kluba, ki je kronal dolgoleten trud z velepomembnim uspehom. Globoko zadoščenje je gotovo navdalo slehernega člana ob otvoritvi lanske sezone ter ga podkrepilo s čisto vero v lepo in boljšo bodočnost slovenskega tenisa v našem Mariboru.

Za vodno-sportni odsek je poročal g. **Voglar.** Razmah plavalnega sporta je bil v pretekli sezoni v našem mestu nezadosten. Razen dveh prireditev ISSK Maribora, je vse ostalo pri obljubah in gostobesednih napovedih. Svesti si važne naloge za popularizacijo plavalnega sporta v našem mestu, je vodno-sportni odsek že pričetkoma sezone na Mariborskem otoku vse ukrenil, da osigura svojim članom intenzivno udejstvovanje. Kljub težkočam s strani kopališke uprave, ki tudi letos ni nudila niti najmanjše ugodnosti pri vstopnini na otok, je organiziral odsek že v maju redne treninge ter priredil tekom leta tri uspele plavalne tekme. Kljub vsem neprilikam je pa odsek dokazal, da je bil leta 1930 in tudi lani edini, ki se ni ustrašil ne stroškov in truda, da bi spravil Mariborski otok na oni sportni nivo, ki mu po svoji lepi obsežnosti in vsestranskih napravah v resnici gre.

Za zimsko-sportni odsek je referiral g. **Golubović.** Odsek je v zadnji sezoni na videz kazal manj življenjskega delovanja kot običajno. Vzrok temu je, prvič, da so se nekateri aktivni člani tekmovalci, nekdanji favoriti Maribora, razšli oz. preselili iz Maribora, nekateri so pa prestopili v nove klube.

V imenu nadzorstvenega odbora je poročal g. ravnatelj **Pišek.** Predlagal je absolutorij s pohvalo, ki je bil tudi soglasno sprejet. Ministru za telesno vzgojo dr. Kraljeviću je bila še odposlana pozdravna brzojavka, nakar je bil izvoljen nov odbor in sicer: predsednik dr. **Franc Stamol;** odborniki: drž. tožilec **dr. Ivan Jančič,** mag. svetnik **Franjo Rodošek,** prof. **Jože Šilc,** bančni blagajnik **Josip Loos,** trg. nameščenec **Anton Filipančič,** mag. nadsvetnik **Josip Barle,** inž. arh. **Jaroslav Černigoj,** trgovec **Miloš Gnus,** industr. **Josip Hutter,** podpolkovnik **Mirko Petelin,** bančni ravn. **Bogdan Pogačnik,** in mag. farm. **Stevo Zlokas.** Načelniki sekcij: damski odsek: **Zora Ravnikova;** lahka atletika **Danilo Vahtar;** nogomet **dr. Odon Planinšek;** tenis **Radovan Šepec;** ping-pong **dr. Maks Žgur;** vodni sport **Srečko Voglar;** zimski sport **Vekoslav Golubović.** Namestniki **dr. Kac,** notar **dr. Ašič,** urar **Franjo Bureš,** prim. **dr. Černič,** inž. arh. **Jelenec, dr. Kovačec,** narodni poslance **I. Krejči,** industrijalec **Kubriht,** trgovec **Miha Vahtar, Maks Kanc, Videmšek** in ravn. **Zupanc.** Nadzorstvo: **dr. Boštjančič,** ravn. **Pišek** in trgovec **Rosner.** Razsodišče: senator **dr. Ploj,** podpredsednik okrož. sodišča **dr. Pichler,** ravn. **dr. Tominšek, dr. Ravnik** in **dr. Stor.**

Pri slučajnostih so spregovorili **dr. Tominšek, inž. Jelenec,** ravn. **Pišek** in drugi, nakar je predsednik **dr. Stamol** ob 23. uri zaključil ta uspeli 14. občni zbor.

—en.

Občni zbor Nabavljalne zadr. drž. uslužbencev.

V veliki dvorani Narodnegea doma je bil včeraj dopoldne XI. redni občni zbor Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev. Zanimanje zanj je bilo tako veliko, da je bila dvorana nabito polna. Otvoril in vodil ga je predsednik g. **Anton Reher.** Uvodoma je pozdravil vse navzoče ter podal poročilo upravnega odbora, iz katerega posnemamo: Leto 1931 je bilo leto tolikokrat naglašene gospodarske krize ter leto nestanovitnih cen pretežne večine življenjskih potrebščin. Omeniti je treba, da so dohodki mnogih zadrugarjev znatno padli. Veliko prizadetih zadrugarjev ni znižalo takoj dohodkom primerno svojih osebnih in družinskih izdatkov. Zaradi tega je imela zadruga precej težkoč pri kreditiranju blaga. Skrbeti je morala, da ne bi dolgovi prekoračili mejo ter izčrpali sredstev zadruge tako, da ne bi več mogla pravočasno izpolnjevati svojih obvez. Kljub nezdravim gospodarskim prilikam pa se je zadruga v minulem letu krepko razvila in povečala svoje poslovanje. Tekom leta 1931. je pristopilo 412 zadrugarjev, izstopilo pa 76, tako da se je članstvo povečalo za 36. Že iz prirastka članov je razvidno, da je zadružna ideja napredovala in da si je zadruga svojo pozicijo učvrstila. Koncem leta 1931 je bilo včlanjenih skupno 2295 zadrugarjev z 2297 deleži.

Kreditni promet je znašal v tem letu 7,773.000 Din in znaša porast prometa okoli 2,000.000.— Din, in to v času, ko promet v vseh drugih podjetjih pada. Največja garancija za stabilnost in dobro bodočnost zadruge je rezervni fond, vložen v nepremičninah, ki bo z letošnjim čistim dobičkom porastel na Din 1,956.000. Čisti dobiček v letu 1931 znaša 1,184.842.40 Din, od katerega se razdeli med zadrugarje 4% povračilo sorazmerno v letu 1931 dejansko plačanih nakupov v zadrugi. Člani pa, ki ne kupujejo na kredit, dobijo vrhutega še 1% blagajniškega skonta.

Zadružni dom je dograjen, a skoraj že ne zadostuje več popolnoma sedanjim potrebam in ga bo treba v najkrajšem času razširiti ali pa dvigniti.

V imenu nadzorstvenega odbora je poročal g. **prof. Škof.** Naglašal je, da je letna bilanca reelna in se ni treba bati nikake nenadne likvidacije, ker je zadruga v vsakem slučaju visoko aktivna, zato je predlagal razrešnico za oba odbora, ki je bila tudi soglasno sprejeta.

Nato se je razvila živahna debata glede znižanja cen in bodočih smernic delovanja, nakar je predsednik g. **Reher** ob 13. uri zborovanje zaključil.

Še prej je pa bilo sklenjeno, da bo čez dva meseca izredni občni zbor, na katerem bodo v smislu novega zadružnega zakona nove nadomestne volitve funkcionarjev.

Darujte za pomožno akcijo!

Za zdravstveni razvoj mladine

OBČNI ZBOR DRUŠTVA ZA ZAŠČITO OTROK IN MLADINE V MARIBORU.

Dne 17. t. m. je bil vdruštvenih prostorih v Cankarjevi ulici občni zbor Društva za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru, katero vzdržuje znano napravo Počitniški dom na Pohorju. Po uvodnih besedah predsednice ge. **Maistrove** je podal poročilo društveni tajnik g. **Slavoj Dimnik.** Društvo je imelo v teku poslovnega leta preko 1100 spisov, ter 1,048.000 Din prometa, o čemer je podala podrobnejše poročilo blagajničarka ga. **Pinterjeva.** Prva dela na Počitniškem domu so se v preteklem letu spopolnjevala. Obedna veranda se je obdala z lesenimi stenami in okni, pri deških počitniških objektih se je napravila garderoba in povečala soba za nadzorstvo, pri dekliškem počitniškem objektu se je veranda zaščitila proti vetru in napravil se je tudi pod. Pričela se je gradnja kopalnega bazena, ki bo končan že spomladi. Povečalo se je gospodarsko poslopje, nabavilo več krav mlekaric, upeljalo vzorno perutninarstvo, čistilo travnike, grmovja in posamezna drevesa ter posadilo nov sadonosnik. Nadaljevalo se je tudi s pogozdovanjem celega posestva.

Društvo so podpirali: banska uprava v Ljubljani, mestna občina mariborska, Zdravstveni dom v Mariboru, tovarna umetnih gnojil v Rušah, Posojilnica v Mariboru, posebno po Slovensko žensko društvo v Mariboru s prispevkom nabiralnih akcij v skupnem znesku 34.951 Din. ter več manjših dobrotnikov. V lanski sezoni je bilo v oskrbi Počitniškega doma 440 otrok, od katerih jih je bilo 300 iz Maribora in bližnje okolice, 90 iz ostalih krajev Dravske banovine in 45 iz slovenske domovine izven mej Jugoslavije. Od oskrbovanih otrok je bilo 70 sirot iz zavodov, 95 otrok vdov, revnih slojev in delavskih družin, 150 otrok stražnikov, železničarjev, poštnih uslužbencev in obrtnih pomočnikov, 80 uradniških otrok; ostali so pa bili otroci trgovcev, obrtnikov in raznih ljudi samostojnih poklicev.

Ob priliki deseletnice našega kralja Aleksandra je sklenil odbor postaviti v počastitev tega jubileja nov velik objekt. V ta namen prispevajo mariborska mestna občino, Hranilnica dravske banovine, mežiški rudnik, pivovarna Union, razne občine po deželi in podjetja večje in manjše zneske v dosedaj nabranem iznosu 1,000.000 Din. Razširjenje počitniškega doma se bo pričelo že letos s tem, da se poveča sedanje upravno poslopje za eno nadstropje v ličnem domačem gorskem slogu, ter napravi prepotreben vodovod. V novem povečanem poslopju bo prostora za 50 otrok, kopalnico, umivalnice in druge pritikline. Največje zasluge za prospeh društva in njegovih naprav ima neumorno delujoča gospodarica ga. **Olga Ballonova.** Pri volitvah je bil izvoljen dosedanji odbor s predsednico go. **Maistrovo,** podpredsednikom **dr. Vrtovcem,** tajnikom g. **Dimnikom,** blagajničarko go. **Pinterjevo,** gospodarico go. **Ballonovo** in drugimi. Občni zbor je počastil s svojo prisotnostjo tudi mestni načelnik g. dr. **Franjo Lipold.**

Currer Bell: 72

Lowoodska sirota

Ženska, ki je tako natezala tvojo strpljivost, tako omadeževala ime, tako grešila zoper tvojo čast, tako uničila tvojo mladost — ni tvoja žena, kakor ti nisi nje soprog. Poskrbi, da bodo ž njo dobro postopali, in storil si, kar smeta Bog in človeštvo od tebe zahtevati. Nihče naj ne ve, kje je, pozabi, da je bila zvezana s tabo, nikomur nisi dolžen odgovora! Naj živi varno in udobno, skrij pred ljudmi, kako nizko je pala, in jo zapusti!

»Vse sklepe in ukrepe tiste ure sem izvršil. Oče in brat sta bila svetu utajila mojo ženitev, ker sem jima že v prvem pismu razodel, kako sem naletel. Vedoč, kaj me čaka, sem ju zaklinjal, naj o moji nesreči molčita. Ko je moja žena začela slabo živeti, sta se je začela sramovati. Na moč sta se trudila, da bi mojo zvezo utajila, nikar da bi jo sama razglašala.

»Odvedel sem jo torej na Angleško. Pot s tisto nakazo v spremstvu je bila grozna. Neizmerno sem bil vesel, ko sem navsezadnje dospel v Thornfield in jo spravil na varno v tajni sobi tistega tretjega nadstropja, kjer demon prebiva zdaj že deseto leto. Le težko sem ji našel varuhinjo, ki bi bila dovolj zanesljiva in ki bi bila molčala o strašni tajni. Saj je imela bolnica tudi svetle dni, ki jih je pa uporabila le za to, da me je strašno blatila in preklinjala. Končno sem najel bolničarko v grimsbyskem zavetišču, ki ji je bilo ime Grace Poole. Ona in ranar Carter sta bila edina, ki sta poznala mojo skrivnost. Gospa Fairfax je nemara kaj sumila, a dejstev samih ni mogla doznati. Grace ni bila napačna bolničarka; ali radi svoje hibe, ki je le posledica njene težke službe in ki je ni moči izlečiti, se je dala večkrat upeharit in prekaniti, ker blaznica je zvita in lokava ter hudobna. Nikoli ni spregledala greha svoje varuhinje; nekoč je skrila nož, s katerim je zabodla svojega brata, dvakrat si je prisvojila ključe, da je potem pobegnila ponoči iz sobe, v kateri jo čuvamo. Ko je ušla prvič, me je hotela v moji postelji sežgati, drugič je strašila v tvoji spalnici. Zahvaljujem se Bogu, ki te je očuval: ohladila si je jezo na poročni tenčici, vzbudivši v njej spomin na lastne lepe dni. A strahoma mislim na to, kaj bi se bilo utegnilo dogoditi v tisti noči. Srce mi zastaja, ko se spomnim, da je nagibala tista ženska, ki se je zakadila davi v mene, v gluhi noči svoj zaripli obraz čez gnezdo moje golobice.«

»In kaj ste potem storili, sir, ko ste opravil ž njo? Kam ste tedaj odšli?«

»Kaj sem uganjal potem, Jana? Postal sem divji ogenj. Kam sem odšel? Potoval sem križem sveta kot večni popotnik. Šel sem na celino in se potepal po vseh njenih državah. Moj večni smoter je bil, da bi našel dobro in naobraženo ženo, ki bi jo mogel ljubiti in ki bi bila nasprotej tiste furije, ki sem jo bil ostavil v Thornfieldu —.«

»A saj se niste mogli več ženiti, sir?«

»Bil sem sklenil, da se oženim, in sem bil uverjen, da sem upravičen v to. Nisem imel nakane, da bi koga prevaril, kakor sem tebe. Hotel sem mirno razkriti svojo preteklost in odkrito snubiti. Bil sem tako uverjen, da imam pravico ljubiti in biti ljubljen, da prav nič nisem dvomil, da bom našel ženo, ki bo pojmila moj položaj in me vzela navzlic prokletstvu, ki me je težilo.«

»In potem, sir?«

»Kadar tako poizveduješ, Jana, se ti moram smejati. Odpiraš oči kot plašna ptica in se stresaš, kakor bi ne mogla učakati mojega odgovora in bi mi ga hotela čitat iz lica. A preden nadaljujem, mi povej, kaj si hotela reči s tistim »in potem, sir?« To je taka besedica, ki jo često uporabljaš in ki je bila povod, da sem toliko s teboj kramljal.«

»Hotela sem reči: »Kaj se je potem zgodilo? Kaj se Vam je potem pripetilo? Kaj je bila posledica tega ali onega pripetljaja?«

»Povsem prav. Kaj bi še hotela vedeti?«

»Ali ste katero našli, ki ste jo ljubili, ali ste jo zasnubili in kaj Vam je odgovorila?«

»Utegnil bi reči, da sem našel tako, ki jo ljubim in ki sem jo snubil. A kaj mi bo odgovorila, je zapisano v knjigi usode. — Deset dolgih let sem se potikal po svetu; živel sem sedaj v tej, sedaj v oni prestolici: včasih v Petrogradu, včasih v Parizu, mimogrede tudi v Rimu, Neapolju in Fiorenci. Ker sem imel denarja na pretek in sem bil potomec starega uglednega rodu, sem si izbiral druščino po mili volji. Vsaka vrata so mi bila odprta. Iskal sem svoj ideal žene med angleškimi damami, francoskimi groficami, italijanskimi sinjorami in nemškimi plemkinjami. Nisem ga našel. Včasih sem za kratek hip mislil, da sem ulovil pogled, slišal glas, videl stas, ki mi je obetal uresničenje mojih sanj; a takoj sem spoznal svojo prevaro. Ne misli, da sem iskal dovršenosti, telesne ali duševne popolnosti! Hrepenel sem le po ženi, ki bi bila prikladna zame, ki bi bila nasprotje tiste Kreolke. A zaman sem koprnel po njej. V obilici žen nisem se nameril niti na eno, ki bi jo bil hotel — da sem bil tudi povsem prost — zasnubiti. Dovolj sem vedel o grozotah, nevarnostih in prokletstvu neskladnega zakona. Razočaranje me je obrezumilo. Poizkusil sem z razsipnostjo — ne z razkošjem, ki sem ga črtel, kakor ga črtim še dandanes, ker je bilo razkošje glavna napaka moje indske Mesaline. Ukoreninjena mržnja do nje in njenih grehov me je vedno brzdala v vsaki nasladi. Zabava, ki se je bližala razvratu, me je spomnila žene in njenih zmot in pobegnil sem drugam.

»A samemu mi ni bilo prebiti. Poizkusil sem torej druščino ljubice. Prva, ki sem si jo bil izbral, je bila Celina Varens; zopet tak korak v življenju, ki se ga človek pozneje sramuje, če misli nanj. Sedaj že veš, kdo je bil to in kako je končala najina idila. Imela je dve naslednici: Lahinjo Giacinto in Nemko Klaro, obe krasotici. Kaj mi je bilo do njih lepote čez nekaj tednov? Giacinta je bila neznačajna in nasilna. Bil sem je sit v treh mesecih. Klara je bila poštena in mirna, a dolgočasna, brez duše in prehladna, izkratka: prav nič po mojem okusu. Le presrečen sem bil, ko sem jo mogel izlepa odpraviti s precejšnjo vsoto, s katero si je kupila trgovino. Toda vidim Ti na licu, Jana, da v tem hipu ne misliš dobro o meni. Imaš me za trdosrčnega, breznačajnega podleža, kajne?«

»Prav res, sir, ne spoštujem Vas več kot svoje dni. Ali se Vam ni zdelo prav nič nepošteno, da ste živeli na tak način: najprej z eno ljubico in nato z drugo? Zdaj pa govorite o tem kot o stvari, ki je umljiva sama po sebi.«

»Taki so bili tedaj moji nazori. A tako življenje se mi je kmalu uprlo. Bilo je le podlo životarjenje in nikoli več bi ne hotel zagaziti v tako blato. Če si vzdržuješ ljubico, nisi nič boljši kakor tisti, ki si najme sužnja. Oba sta manj vredna človeka. Občevanje z manj vrednimi ljudmi te ponižuje. Zdaj sovražim že sam spomin na čas, ki sem ga prebil s Celino, Giacinto in Klaro.«

Čutila sem resnico teh besed. Tako bi gledal nekoč name, z istimi čuvstvi v srcu, ki so sedaj tam onečaščala spomin na tista revna dekleta, ko bi kdaj pozabila nase in postala njih naslednica. Nisem mu povedala, kar sem si mislila, saj je zadostovalo, da sem prišla do spoznanja in se ga zavedala. Vtisnila sem si ga v srce, da bi me čuvalo v hipih skušnjave.

»No, Jana, zakaj nič več ne rečeš, »in potem, sir?« Še nisem pri kraju. Vidim, da me še vedno obsojaš. A naj pridem stvari do jedra. Minulega januarja sem se vrnil na Angleško, ker so me klicali domov nujni opravki.

»Bil sem se rešil vseh ljubic, bil sem slabe volje — Duša mi je bila ogorčena radi neskladnega, potepuškega, pustega življenja, vsa potrta in razočarana; mrzil sem ljudi, zlasti žene, ker sem že bil povsem obupal, da bom kdaj našel pametno, zvesto, ljubečo ženo.

»Mrzlega zimskega popoldne sem prijezdil v bližino Thornfield-Halla. Strašen kraj! Nisem pričakoval tamkaj ne miru ne ugodja. Na hayški stezi sem ugledal samotno dekle, ki je mirno sedelo na prelazu. Jezdil sem tako brezbrižno mimo nje, kakor mimo bršljana onkraj pota. Prav nič nisem slutil, kaj mi bo nekoč to dekletce. Nič me ni opomnilo v duši, da sedi tam v preprosti obleki sodnica mojega življenja ali moje smrti, moj dobri ali slabi angel. Nisem se tega zavedal niti po Mesrourovem padcu, ko je pristopila in mi resno ponudila svojo pomoč. Otroška, nežna stvarca! Kakor bi bila konopljenka priskakljala, da me odnese na šibkih perotih. Bil sem nevoljen, a stvarca ni hotela oditi. Ostala je pri meni čudno vztrajno in gledala in oblastno govorila. Bil sem pomoči potreben, a pomoči mi je moralo dekletce; in pomoglo mi je.

»Ko sem se naslanjal na šibka pleča, me je prešinila nova moč; čisto druga kri mi je zaplala v srcu. Godila mi je vest, da se je morala vilica vrniti, da je služila v moji hiši, sicer bi bila odprhnila od mene in gledal bi bil z odkritim obžalovanjem za njo, kako izginja za grmovjem. Čul sem te, Jana, kako si se bila vrnila tisto noč domov, četudi bržkone nisi opazila, kako sem mislil nate, in te čakal. Drugi dan sem te dobre pol ure opazoval, kako si se z Adelko igrala na hodniku. Snežilo je in nista mogli na plano. Sedel sem v sobi, vrata so bila le priprta, mogel sem te slišati in videti. Morala si paziti na Adelko, a tvoje misli so bile bogve kje. A strpljiva si le bila, Janica. Klepetala si z gojenko in jo zabavala. Ko je odšla, si se globoko zamislila in se začela izprehajati po hodniku. Kadar si šla mimo kakega okna, si pogledala v metež, poslušala stokajoči veter in spet sanjavo šla svojim potem. Mislim, da tisti prividi pri belem dnevu niso bili temačni. Oči so se ti včasih zadovoljno zasvetile; bila si malo razčiljena, nič bridkega, žolčnega ti ni moglo čutiti srce; tvoj pogled je razodeval mladostno zamišljenost, ko duša na voljnih krilih sledi poletu nade v idealna nebesa. Glas gospe Fairfax, ki je govorila v veži s hišno, te je vzdramil iz sanj; in kako si se sama sebi namuzala, Janica! Precej pameten je bil tisti nasmešek, ki mi je posvetil v tvoja razmišljanja, kakor bi dejal: »Moje sanje so res lepe, a ne smem pozabiti, da sanje niso resnica. Rožnato nebo in cvetoč raj imam v duši, zunaj sebe pa vidim le kamenito pot in v daljavi mi pretijo črni oblaki.« Pohitela si v pritličje in poprosila gospo Fairfax za kako delo. Hotela si izračunati tedenske izdatke za gospodinjstvo ali kaj takega. Bil sem hud nate, da si mi šla izpred oči.

OTVORITEV PODRUŽNICE

Vljudno obveščam cenj. odjemalcem, da sem z današnjim dnem v

Vrtni ulici št. 8

otvoril podružnico, v kateri dobite vsakovrstno sveže in prekajeno meso, kakor tudi razne mesne konzerve, kakor v glavni prodajalni v Jurčičevi ulici 3, v priznano najboljši kakovosti in po nizkih cenah.

Maribor, 20. marca 1932.

Anton Tavčar
tovarna mesnih izdelkov in konzerv

944

Vabilo
na
redni občni zbor
članov trgovskega gremija

ki se bo vršil

v sredo, 30. marca 1932 ob pol 20. uri v zgornji dvorani hotela „Orel" v Mariboru s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev občnega zbora in nagovor načelnika.
2. Poslovno poročilo za leto 1931.
3. Blagajniško poročilo za leto 1931.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Sklepanje o proračunu za leto 1932 ter določitev letne gremijalne doklade.
6. Volitev nadzornega odbora.
7. Poročilo o novem obrtnem zakonu.
8. Sklepanje o prodaji ali popravilu hiše v Slovenski ulici 22, kot Simon Novakove ustanove.
9. Sklepanje o obligatornosti Bolniške blagajne samostojnih trgovcev po novem obrtnem zakonu.
10. Sklepanje o predlogu načelstva za izstop iz Zveze trgovskih gremijev.
11. Predlogi po § 18. gremijalnih pravil, katere morajo člani vsaj 3 dni pred občnim zborom predložiti načelstvu.
12. Raznoterosti.

Ker se vsled kratko odmerjenega časa zapisnik zadnjega občnega zbora na tem zborovanju ne more čitati, leži isti vsem članom v gremijalni pisarni na vpogled.

Vsed sklepa načelstva ima plačati vsak član, ki neopravičeno od občnega zbora izostane, v smislu § 24. gremijalnih pravil globo v znesku Din 30.—.

V slučaju, da bi ta za ½20. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje na istem mestu z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

Maribor, dne 14. marca 1932. 945

Gremij trgovcev, Maribor
Načelnik: Vilko Weixl s. r.

Za naš „Dinar"
kupujemo proizvode domačih znamk!
Za Vaš denar
dajemo Vam blago najboljše kakovosti in zato tudi jamčimo
23-a

Štampilje T. SOKLIC Maribor Aleksandrova 43
zastopniki se sprejmejo

Sofra
najpreglednejša kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510
10

Dostojni 2—4 članski rodbini
oddam takoj enosobno kletno stanovanje ter meblirano sobo v mestu. Ponudbe na upravo pod »Dostojnost«. 892

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Oddam
opremljeno sončno sobo s prostim vhodom in električno lučjo. Magdalenska ulica 50. 942

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: JOSIP FR. KNAFLIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.